

La Junta informa...

XXVI Reunió Anual de l'SCRITC

La reunió anual va aplegar 91 assistents, el workshop, 53

La XXVI Jornada Anual es va realitzar al Parc Taulí, amb la inauguració del Dr. Diego Palao, Director Executiu de Salut Mental de la Corporació Sanitària Parc Taulí (CSUPT), així com del Sr. Joan Antoni Gallego, director general de la CSUPT. La jornada va ser un èxit en quant al nombre d'inscrits. Varem comptar amb un total de 91 a la reunió anual i 53 al *workshop*. Com a novetat d'aquest any el Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries va acreditar amb 1,4 crèdits el *Workshop* i amb 2 crèdits la jornada.

Les diferents comunicacions de la jornada es van caracteritzar per un alt nivell científic en diversos temes i amb l'objectiu de generar debat entre els assistents, sobretot en la primera de les taules del matí i de la tarda "Trastorns depressius: Tractaments psicològics amb evidència empírica", i "Conducta alimentària: Nous avenços, noves perspectives"; respectivament.

Cal destacar la conferència de "Victimologia forense" impartida pel Joan Carles Guillén, i *El paper de les habilitats terapèutiques en l'eficàcia dels tractaments psicològics* impartida per la Dra. Carmina Saldaña, així com la Masterclass impartida per l'Esther Trepal "Tractament cognitivoconductual en els trastorns d'ansietat més freqüents en nens". Tots els temes, però en especial aquestes dues últimes conferències, varen ser aportacions riguroses i novadores.

Quant al *workshop*, i segons el feedback obtingut en el full d'avaluació que van completar cada un dels assistents, no es van complir del tot les expectatives previstes. Cal doncs, millorar en aquest aspecte, i aprofitem per a recordar que en el web de l'SCRITC, i més concretament en l'apartat "el racó del soci", es poden fer tot tipus de suggeriments, entre d'altres, recomanar temes d'interès i ponents per a futurs tallers i jornades.

Des de la Junta, volem aprofitar per a agrair al CSUPT per les seves magnífiques instal·lacions, i molt especialment al Joaquim Puntí per haver estat "l'artífex" principal d'haver pogut realitzar les jornades d'enguany en un auditori al nivell del que la nostra societat i els seus socis/es es mereixen. Gràcies Joaquim!

També voldríem donar les gràcies al comitè organitzador del *workshop* i les jornades. Ens estem referint a l'Helena González, al Natxo Garrido, al David Sánchez, al Jaume Canet i al Joaquim Puntí.

Mª José Martín inaugura la Jornada >>

Premi Pavlov 2011

Enhorabona Dra. Jorquera!

Durant la Jornada Anual va tenir lloc la 10ª edició dels Premis Pavlov. Aquesta convocatòria es realitza cada dos anys a partir de les candidatures presentades pels mateixos socis de l'SCRITC, i té com a objectiu el reconeixement a tota una trajectòria professional dins de la Teràpia Cognitivoconductual. Un cop reunits tres membres de la Junta i els dos premis Pavlov anteriors per a revisar els criteris establerts i avaluar a cada un dels candidats, es va decidir atorgar el Premi Pavlov 2011 a la Dra. Aurora Jorquera. Cal precisar que cada un dels candidats presentava uns mèrits *més que excel·lents* en cada un dels criteris establerts per avaluar els currículums (recerca, docència, pràctica clínica, aportacions a l'SCRITC, aportacions a la TCC i aportacions a la psicologia en general). De l'Aurora Jorquera volem destacar sobretot les seves aportacions a la TCC i a la psicologia en general. Aurora, els membres de la Junta i en representació dels més de 300 socis que té la societat, et volem donar la nostra sincera enhorabona per aquest reconeixement més que merescut.

Aurora Jorquera rebent el Pavlov >>

Premi de Cartells

L'equip de "ses illes" repeteix...

Bones notícies, i és que a les XXVI Jornades es van presentar 13 pòsters, xifra significativament superior a la d'altres ocasions. Els membres del jurat, als quals els hi volem donar les gràcies, van tenir molta feina, i ens van destacar la qualitat, quant a continguts i forma de presentació, de la gran majoria dels treballs presentats. Finalment, i després d'una llarga deliberació, el premi cartells 2011 va ser atorgat al treball: *L'afectivitat negativa i el control intencional en la determinació de les estratègies negatives de regulació emocional cognitiva*. Autors: Miquel Tortella-Feliu, Maria Balle, Alfonso Morillas, Blanca Aguayo, Miquel Lluil, Joan Miquel Gelabert, Jordi Llabrés i Xavier Bornas. Universitat de les Illes Balears - IUNICS

L'encarregada de recollir el premi valorat en 350 euros, va ser la Dra. Maria Balle. Volem destacar la motivació i la implicació en la nostra societat del grup de recerca de la Universitat de les Illes Balears, que any rere any presenten treballs d'elevada qualitat, i prova d'això és que sembla que no es cansin de guanyar un premi que no és la primera vegada, ni la segona, ni la tercera... que se'ls hi atorga. Enhorabona doncs als premiats, no només pel premi, sinó per ser tot un exemple de implicació, motivació i constància.

Enquesta de l'APA

TCC aplicada al Trastorn d'Ansietat Generalitzada. Tens experiència?

L'American Psychological Association ha posat

en marxa una sèrie d'enquestes dirigides a professionals experimentats en diferents àmbits d'intervenció clínica, per tal de recollir informació sobre els tractaments d'evidència empírica aplicats en aquests àmbits. En aquest sentit, actualment s'està portant a terme una enquesta sobre la utilització de la teràpia cognitivoconductual en el Trastorn d'Ansietat Generalitzada. Si teniu experiència clínica en aquest tema i voleu col·laborar en aquest estudi, podeu contestar l'enquesta en el següent enllaç: <http://www.surveymonkey.com/s/Z8QPRH7>

CD-SCRITC 2.0

Adéu al format CD-ROM

Des d'aquest any, tots els internautes, inclosos vosaltres els socis de l'SCRITC, disposeu a l'espai virtual del nou web d'Actualitzacions de l'SCRITC, el **CDSCRITC 2.0**. En aquest web trobareu un recull anual dels temes més significatius relacionats amb la psicologia clínica i la psiquiatria en general i la teràpia cognitivoconductual (TCC) en particular. Aquest web recull el testimoni del popular CDSCRITC, les Actualitzacions Anuals de l'SCRITC de les que els socis heu pogut gaudir any rere any durant 5 anys consecutius, publicades en format CD, i que al llarg dels anys han comptat per a la seva elaboració amb desenes de professionals del nostre àmbit. Després d'aquesta etapa, el CDSCRITC es vol renovar i adaptar-se millor a les necessitats i preferències dels professionals als quals hi va dirigit. A partir d'ara, els capítols de revisió anuals, elaborats com sempre de manera desinteressada per socis i simpatitzants de l'SCRITC, estaran disponibles a través d'Internet, permetent així un accés més ràpid a la informació que facilitarà la seva difusió i podrà arribar a més indrets, professionals i usuaris, redundant en un major coneixement de les novetats i la recerca científica en TCC. Des d'aquí volem agrair efusivament als autors la seva dedicació a aquesta tasca de divulgació científica i animar-vos a tots a visitar el web.

Trastorns de l'espectre autista: Proposició no de llei aprovada

L'scritc s'ofereix per a assessorar al Dept. de Salut de la Generalitat

El passat 22 de febrer, la Comissió de Sanitat del Congrés dels Diputats va aprovar per unanimitat una Proposició no de Llei del Grup Parlamentari Català CiU per la qual es demanava al Govern més recursos econòmics per a millorar l'atenció de les persones amb trastorns de l'espectre autista (TEA) i les seves famílies, així com s'instava al Govern a incloure en la cartera de serveis del SNS la teràpia conductual com a tractament per a les persones afectades per algun dels trastorns considerats dins l'espectre autista, tant en l'àmbit de Sanitat com en el dels Serveis Socials. Malauradament, de manera immediata a l'aprovació d'aquesta Proposició No de Llei, es van començar a alçar veus en contra dels tractaments conductuals en els TEA, procedents de sectors i professionals aliens a l'evidència científica i als tractaments que han demostrat eficàcia. En aquest context, la Junta de Govern de l'SCRITC, a l'igual que les juntes de govern d'altres societats científiques de l'àmbit de la (segueix a la pàgina 2)

info *scritc*

Butlletí Informatiu de la Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament

66 juliol 2011 sumari

Editorial:

•Cristina, Joan, moltes gràcies!

Formació continuada:

•La "jornada del Farré", èxit de ciència i assistència
•Reunió sota zero

Article:

•"Eficàcia de la teràpia cognitivoconductual per als trastorns mentals"

Qui és qui?:

•Jordi Pérez

Els llibres i els autors:

•"El adolescente en su mundo. Riesgos, problemas y trastornos"

La junta informa:

•XXVI Reunió Anual de l'SCRITC
•Premi Pavlov 2011
•Premi d'Articles i Cartells de l'SCRITC
•Enquesta de l'APA
•CD-SCRITC 2.0
•Trastorns de l'espectre autista: Proposició no de llei aprovada

Al davant, de d'esquerra a dreta: Mireia Querol, Mª José Martín i Cristina Ruiz. Darrere: Jaume Canet, Joaquim Puntí, Joan Taberner i Daniel Vega

Cristina, Joan, moltes gràcies!

Dies de canvi per a la nostra societat. A la Reunió Anual del dia 10 de juny es va realitzar la renovació parcial de la junta. Aquest fet sempre té dues cares, per una banda hi ha pèrdua, nostàlgia, marxen uns companys amb els quals hem compartit iniciatives, decisions, temps i emocions, i per l'altra, hi ha il·lusió i curiositat perquè hi arriben dos companys nous per a continuar el camí.

Els dos components de la junta que ens diuen adéu, perquè han finalitzat el seu temps de dedicació, són la Cristina Ruiz (secretària) i el Joan Taberner (tresorer). Han estat dos companys esplèndids que no només hi han treballat amb rigor, sinó que han sabut portar frescor a les nostres reunions mensuals. Cristina, Joan, us volem donar les gràcies pel bon acolliment que vàrem rebre a l'entrar a la Junta, els que en aquell moment érem els nous, i per tantes i tantes coses... També us volem dir que us trobarem a faltar.

En el seu lloc entren la Mireia Querol i el Daniel Vega, una sòcia i un soci actius, que ja han col·laborat en diverses activitats, i per tant ens són coneguts. Ells arriben amb les piles noves i moltes ganes de fer feina.

També diem adéu al CDSCRITC, però només al seu format. Aquest meravellós recull anual que formava part de les nostres quotidianitat ha evolucionat i enguany tota la informació de l'abans CD la podreu trobar a la nostra pàgina web www.scritc.org

I amb els temps difícils que estem vivint per les retallades, tant a les universitats com en els hospitals públics, potser també ens haurem d'acomiar d'algun projecte en els nostres centres de treball. Es per això que, com sempre, us volem animar a canalitzar projectes, idees i interessos a través de l'SCRITC.

Ma José Martín

Presidenta de la SCRITC

scritc Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament

Edita: Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament (SCRITC). Apartat de correus núm. 11. 08193 Bellaterra (Barcelona). Tel. 618 62 23 23. E-mail: info@scritc.org

SCRITC. Formació continuada

Cursos, congressos i tallers

La “jornada del Farré”, èxit de ciència i assistència

El passat 14 d'abril es va celebrar la XXVI Jornada de Teràpia del Comportament i Medicina Conductual en la Pràctica Clínica, dirigida per la Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears (ACMSCB) i coordinada pel Dr. Josep Mª Farré, del Servei de Psiquiatria, Psicologia i Medicina Psicosomàtica de l'USP Institut Universitari Dexeus i pel Dr. Enric Álvarez, del Servei de Psiquiatria de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona.

Durant la jornada es van tractar diferents temes d'actualitat clínica com la fibromiàlgia, el trastorn límit de la personalitat, les conductes addictives, el trastorn bipolar, l'estrès posttraumàtic i el TDAH en adults, entre d'altres, dedicant-se la ponència-marc de la jornada a aspectes d'avaluació i intervenció en diverses problemàtiques de la infància i adolescència.

La jornada va ser inaugurada pel president de la Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental, el Dr. Diego J. Palao, i la clausura va anar a càrrec de la presidenta de la Societat Catalana de Recerca i Teràpia del Comportament (SCRITC), la Dra. Maria José Martín, i de la presidenta de la Societat Catalana de Medicina Psicosomàtica, la Dra. Susana Subirà.

La jornada va comptar, entre d'altres, amb la participació de professionals de la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat de Girona

(UdG) i la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona (URV); així com amb professionals procedents d'institucions sanitàries com l'Hospital Sta. Maria de Lleida, l'Hospital St. Joan de Déu d'Esplugues, l'Hospital Clínic de Barcelona; l'Hospital de Sant Pau, l'Hospital d'Igualada, l'Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospital del Mar, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, l'Hospital Universitari Mútua de Terrassa, la Corporació Sanitària i Universitària Parc Taulí de Sabadell i l'Institut Universitari USP Dexeus.

Es va fer entrega del premi a la millor comunicació, que en aquesta edició va recaure en el treball: “Trastorns de la Conducta Alimentària i TDAH”, presentat per Z. Agüera, R. Castro, S. Jiménez-Murcia, T. Ramos-Quiroga, R. Granero, E. Penelo, I. Sánchez, N. Riesco, N. Custal, L. Forcano, L. Orekhova, K. Gunnard, C. Villarejo, J. Santamaría, C. Sancho, M. Casas, J. M. Menchón i F. Fernández-Aranda.

La jornada va ser un èxit d'assistència i va permetre conèixer els avenços clínics en el camp de la salut mental, així com va afavorir l'intercanvi científic entre participants i ponents interessats en la teràpia cognitivoconductual i en l'aplicació de tractaments psicològics i farmacològics eficaços.

Reunió sota zero

Els passat 12 de març es va celebrar a Reykjavik el “half annual meeting” de la EABCT (European Association of Behavior Cognitive Therapy). Com sabeu, aquesta reunió es fa aproximadament mig any abans del congrés

europèu que cada any organitza la EABCT. L'SCRITC, com és habitual, va ser present en aquesta trobada. Entre les notícies més rellevants de la reunió us volem informar que en Rod Holland, membre de la societat britànica, va ser reelegit president de la nostra societat mare i en serà el president durant els propers quatre anys. Una bona notícia, ja que en Rod és un “vell conegut” de l'SCRITC i va ser un dels grans promotors de l'organització del congrés mundial de Barcelona fa uns anys. A aquesta reunió també es va informar sobre les seues dels propers congressos europeus, que seran, per aquest ordre, Ginebra, Marraqueix i La Haya. De moment, hi ha una sola candidatura pel congrés del 2015 i el més probable és que finalment es celebri a Israel (la ciutat encara està per determinar). Però abans, ja ho sabeu, arriba en uns mesos el congrés de Reykjavik i esperem que l'SCRITC, com ja és costum, hi envii un bon grapat de representants.

Teniu tota la informació sobre els congressos i sobre l'EABCT a la pàgina web <http://www.eabct.com/>. Si voleu més informació sobre aspectes relacionats amb la EABCT us podeu posar en contacte amb el representant internacional Miquel Àngel Fullana a la direcció mafr@copc.cat.

Secretaria de l'SCRITC

Tel. 618 62 23 23

Horari d'atenció al públic:
Dilluns i dimecres de 15:30 a 18h

Qui és qui?

Jordi Pérez

En Jordi Pérez va néixer a Salamanca a l'estiu de 1951, sent el primogènit d'una família nombrosa d'origen humil.

Sempre ha estat professor universitari i des de fa molts anys és el degà de la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida de la Universitat Pompeu Fabra. Pot presumir d'haver estat professor en les tres universitats públiques que imparteixen estudis de Medicina a la ciutat de Barcelona (UB, UAB i UPF). Si bé ara es un home de la UPF, la seva formació professional està lligada a la Universitat Autònoma de Barcelona. Allà va obtenir la llicenciatura en Psicologia, va fer el doctorat i també va conèixer al professor que va marcar la seva carrera professional i va ser el seu mentor durant un grapat d'anys: Lluís García Sevilla, company de l'SCRIT i primer premi Pavlov. Va ser el seu director de tesi doctoral i amb ell va adquirir la passió per la ciència i per la docència universitària; primer al laboratori de conducta de la UAB, després a la Facultat de Medicina de la UB i, posteriorment, a la Unitat de Psicologia Mèdica de la UAB.

Sobre els seus autors de referència ens confessa que durant molts anys, el seu referent va ser l'Eysenck.

Fora de l'etapa formativa al laboratori de conducta de la UAB mentre era estudiant, ens destaca tres moments claus a la seva trajectòria professional. El primer va ser la incorporació com a professor a la Facultat de Medicina de la UB, tot just a l'acabar la carrera i el servei militar. Van ser tres anys meravellosos dirigits pel Lluís García i compartits amb companys entranyables en el subterrani del clínic mentre sentien la música de la tuna. No pot oblidar el Josep M. Farré, el Josep Toro, el Joan Massana, el Manolo Valdés, l'Aurora Jorquera, el Ferran Salmurri, i els companys del seu grup la Núria Merín, la Gloria Canalda, el Tomás de Flores, i l'estimat Tomy que ens va deixar de forma sobtada prematurament. El segon moment va ser quan va tornar a la casa mare, la UAB, novament de la mà d'en Lluís García. A la Facultat de Medicina es va fer adult com a professor i va iniciar la seva activitat professional com a gestor i com a responsable educatiu. De forma casual, va fer un parell de treballs sobre temes educatius i això va ser determinant perquè, el degà del moment,

Pérez ha estat professor a la Universitat de Barcelona, a l'Autònoma i a la Pompeu Fabra

l'encarregués dirigir el Gabinet tecnopedagògic de la facultat. Aquest fet va ser determinant perquè molt posteriorment iniciés la seva singladura a la UPF. Durant aquella llarga etapa va compartir treball i amistat amb molts companys com l'Adolf Tobeña, l'Albert Fernández, la Montse Gomà, el Joan Pereira i la Magda Buenaño. També va tenir la gran sort de compartir infinitat de vivències amb el professor Rafael Torrubia, el company universitari més proper que ha tingut. Si bé ja havien coincidit en el laboratori de conducta quan eren estudiants i en el clínic quan varen

iniciar les seves carreres, va ser a la UAB on la col·laboració va ser més intensa i on es va consolidar una gran amistat. El tercer moment a destacar de la seva trajectòria professional ens confessa que ha estat la seva etapa actual a la UPF, on ha tingut la immensa sort de dirigir un projecte educatiu molt innovador i molt gratificant. En aquesta etapa ha compartit totes les tasques i responsabilitats psicològiques amb l'Eva Baillès.

Des de fa molt anys, està dedicat a la gestió educativa a la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida de la UPF. Fa molts anys que és el degà d'aquest centre i ha estat implicat en el desenvolupament d'un projecte educatiu col·lectiu; primer amb els estudis de Biologia i ara també amb els de Medicina.

Sobre l'estat actual de la teràpia cognitivoconductual ens diu que, com que fa molt de temps que es dedica a la gestió educativa universitària i a explicar psicologia general a estudiants de medicina, de biologia i de criminologia, està una mica desconnectat de l'activitat clínica. No obstant això, comenta que intenta seguir a través de l'SCRITC l'estat de la professió. Com a optimitista nat, confia totalment en el futur de la nostra teràpia.

Són moltes i molt variades les aficions del Jordi. Allò que més li agrada és viatjar, apuntant que sempre a països desenvolupats.

D'altra banda, és aficionat al cinema, tot i que hi va poc, a l'arquitectura, a l'urbanisme, a l'arqueologia industrial, als ferrocarrils i al ciclisme; especialment al *Tour de França*. Tot i que ens revela que lamenta no ser un devorador de llibres ni escoltador de música.

Els llibres i els autors

“El adolescente en su mundo. Riesgos, problemas y trastornos”

El Dr Toro fa una excel·lent anàlisi en profunditat de l'adolescència

És justificat considerar l'adolescència com una fase problemàtica del desenvolupament? Sabem què es tracta de l'etapa en la que es practiquen més conductes de risc, es a dir, conductes que incrementen la probabilitat de disfuncions, desadaptacions i psicopatologia. Molts d'aquests comportaments ja no són minoritaris, s'han constituït en normatius, i són perillosos per a la salut mental (i física) dels adolescents, i creen alarma social. És més, han esdevingut senyals descriptius de l'adolescència, època evolutiva no definida ni valorada fins ben entrat el segle XVIII, de característiques biològiques i psicosocials en permanent canvi durant les dues últimes centúries.

Evidència científica de la TCC

Eficàcia de la teràpia cognitivoconductual per als trastorns mentals

Fullana, M.A., Fernández de la Cruz, L., Bulbena, A., Toro, J. (2011). Eficàcia de la teràpia cognitivoconductual per als trastorns mentals. *Medicina Clínica (Barc)*, DOI: 10.1016/j.medcli.2011.02.017.

L'objectiu d'aquest treball és definir la teràpia cognitivoconductual i els seus principals àmbits d'aplicació i oferir una revisió sistemàtica de la seva eficàcia.

Per tal d'assolir aquest darrer objectiu, els autors han comparat l'eficàcia de la TCC en alguns dels trastorns mentals més freqüents, respecte a altres procediments terapèutics: tractament farmacològic, tractament combinat (TCC més psicofàrmacs), placebo farmacològic, placebo psicològic, altre tractament psicològic, llista d'espera i tractament habitual. Fullana i els seus col·laboradors han portat a terme una revisió sistemàtica Cochrane (de l'any 2003 al 2010) i els resultats de metanàlisis i estudis controlats aleatoritzats.

D'aquesta revisió es desprèn que la TCC és el tractament (o un dels tractaments) de primera elecció per a un nombre important de trastorns mentals no psicòtics, tant en adults com en nens/adolescents, encara que l'eficàcia és variable segons el trastorn i el procediment de comparació escollit. En tots els trastorns revisats, la TCC s'ha mostrat superior al placebo farmacològic o psicològic, llista d'espera i tractament habitual. Aquests resultats confirmen que els efectes de la TCC, en general, no poden explicar-se únicament per factors inespecífics.

Respecte al tractament farmacològic, en tots els trastorns analitzats – excepte en el TDAH en nens i adolescents – la TCC s'ha mostrat tan eficaç o més que la millor opció farmacològica disponible. En el trastorn depressiu major, els resultats d'aquesta comparació no són conclouents.

Pel què fa a la comparació de la TCC amb el tractament combinat, els autors recomanen cautela a l'hora de dispensar tractaments combinats ja que no existeix un fonament empíric que avaluï una eficàcia superior a la TCC.

I finalment, els resultats d'aquest treball en referència a les comparacions entre tractaments psicològics, indiquen que la TCC és superior a altres intervencions psicològiques, excepte en el trastorn depressiu major, on les dades no són conclouents.

(ve de la pàgina 4)

salut mental a Catalunya, va considerar oportú un posicionament ferm en la qüestió fent entrega d'una carta adreçada a la Sra. Cristina Molina, Directora del Pla Director de Salut Mental i Addiccions del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, manifestant el suport per part de l'SCRITC a la iniciativa parlamentària i instant a l'administració a que les persones amb TEA rebin els tractaments psicològics conductuals en base a l'evidència científica disponible en el moment actual. En la mateixa carta, vam reiterar el nostre oferiment com a societat científica per a col·laborar en qualsevol assessorament pertinent, no només en aquest cas de l'atenció a les persones amb TEA, sinó també en els diversos grups de treball que es poguessin organitzar en un futur. Els TEA afecten unes 350.000 persones arreu de l'estat espanyol, incidència que està augmentant de manera considerable en els últims anys, i comporten una alteració de les habilitats de comunicació i llenguatge, així com dels patrons de relació social. En els darrers anys, s'ha avançat molt en el coneixement científic d'aquest problema, tant pel que fa al seu origen multifactorial, com al diagnòstic i la intervenció. No obstant això, encara avui persisteixen a la xarxa de salut mental determinades intervencions terapèutiques que no tenen evidència científica que les recolzi. Els TEA no disposen d'un tractament curatiu, però una detecció precoç i l'aplicació d'un tractament psicològic i educatiu apropiat permet l'assoliment del màxim nivell d'autonomia i funcionalitat, optimitzant la qualitat de vida d'aquestes persones i de les seves famílies.

Totes les conductes de risc que avui contemplem són conseqüència de la interacció entre la neurobiologia de l'etapa adolescent i l'actual coordinada sociocultural, moderada per unes relacions interpersonals, familiars i de grup, que estan evolucionant a velocitat vertiginosa.

La primera part d'aquest llibre està destinada a descriure en profunditat les característiques biològiques, psicològiques, sexuals, familiars i socials dels adolescents actuals, abordant des de la preocupació pel cos fins a la influència dels mitjans de comunicació. En la segona part s'analitzen les causes i conseqüències de les diferents conductes de risc: consum de tabac i drogues, joc patològic i conductes addictives afins, comportaments sexuals de risc, violència i conducta antisocial, conductes suïcides i autoagressives, manipulacions del cos i el pes, etc. Finalment, el llibre acaba amb un resum descriptiu de les psicopatologies més freqüents en l'adolescència: depressió i ansietat, trastorns de conducta i delinqüència i trastorns del comportament alimentari.

“El adolescente en su mundo. Riesgos, problemas y trastornos”
Josep Toro >>

